

تەپەككۇر تەرمەچلىرى

▲ ھەقىقىي كەمتەر ئادەم، باشقىلار ئۆزىنى قانچە داملىغانسېرى، شۇنچە بىئارام بولىدۇ.

▲ ئەپلەپ كۈن ئۆتكۈزىدىغانلار، نەپ دەپ كۈن ئۆتكۈزۈۋاتقانلاردۇر.

▲ ئۆزى ۋە ئۆزگىلەرنىڭ خاتالىقىغا يول قويۇش، مەسئۇلىيەتسىزلىكنىڭ ئىپادىسى.

▲ چالا ئىش خام تاماققا ئوخشايدۇ، خام تاماقنى باشقىلارغا تەڭلىگىلى بولمىغاندەك، چالا ئىشنىڭ نەتىجىسىنمۇ باشقىلارغا كۆرسەتكىلى بولمايدۇ.

▲ يامان ئىللەتلىرىڭنى ئۆزگەرتمىسەڭ، يامان ئىللەتلەر سېنى ئۆزگەرتىۋېتىدۇ.

▲ قولىدىن ئىش كەلمەيدىغانلار ماختىنىشقا ئەڭ ھېرىسمەن كېلىدۇ.

▲ ئۆزۈڭدىن چوڭلارنىڭ خاتالىقىنى كۆزەت، ئەمما ئۇلارغا تەربىيە قىلماستىن، ئۆزۈڭدە بارنى تۆزەت.

▲ كۆڭلۈڭدىكى گەپنى قىلغان ئادەم، دىلىڭدىكى دەردنى بىلگەن ئادەمدۇر.

▲ چۈشىنىش چوڭقۇرلىسا، ئىشەنچ مۇستەھكەملىنىدۇ.

▲ ھۇرۇننىڭ پۇشايمىنى، ئىشچاننىڭ ئارمىنى كۆپ بولىدۇ.

▲ ئەقلىڭ غەپلەتتە قالغاندا، جىسمىڭغا غەزەپ چاپلىنىدۇ.

▲ تەپەككۇر ئەقلىنىڭ تىنىقى.

▲ ئەقلىڭ ۋە ئەخلاقىڭ باشقىلارنىڭ كۆڭۈل تۆرىدىكى ئورنۇڭدۇر.

▲ ھەرقانداق نەرسە ئۆز ئورنىغا كەلگەندە، ئاندىن ھەقىقىي قەدىر-قىممىتى بولىدۇ.

▲ ھەققەتنى قوبۇل قىلالماسلىق يامان كىشىلەرنىڭ تەبىئىتىدۇر.

▲ ياخشى ئىش-ئەمەللىرىڭدىن يامان نەتىجىگە ئېرىشكىنىڭ، دەل يامان نىيەتلىك ئادەملەرنىڭ ئارىسىدا قالغانلىقىدۇر.

▲ ئىش-پىلانلىرىڭنىڭ بۇزۇلۇپ تۇرۇشى،

ئەۋلاد گۈرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي نەسىر ۋە قوليازمىلار نامبىرى

ئەتراپىڭدىكى ئىشەنچلىك ئادەملىرىڭنىڭ ئازلاپ كەتكەنلىكىدىن بولىدۇ.

▲ ھۇنەر- ئىلىمدە، ئەدەپ- ئەخلاقتا، ئىش- ئەمگەكتە باشقىلارنىڭ ئالدىدا ماڭساڭ، جەمئىيەتتىكى ئورنۇڭمۇ تەبىئي ھالدا باشقىلارنىڭ ئالدىغا ئۆتىدۇ.

▲ قەلەم كەيپ- ساپا ئۇچۇن تەۋرىسە، ئىزلىرىدىن يالغان- ياۋداق پۇتۇپ چىقىدۇ.

▲ ھەقىقەت ئىنسانىنى ئىنسانىي پەزىلەتكە يېتەكلىسە؛ سەپسەتە ئىنسانىنى ئىنسانىي پەزىلەتلەردىن يىراقلاشتۇرۇپ، نەپسىنىڭ قۇلى بولۇشقا يېتەكلەيدۇ.

▲ ئۆزىگە راۋا كۆرمىگەننى، باشقىلارغىمۇ راۋا كۆرمەسلىك دىيانەت دەپ ئاتىلىدۇ.

▲ ئابرۇي- ئىناۋەت يالغانچىدىن ئەڭ يىراق.

▲ ياخشى مېھمان رىزقى بىلەن، يامان مېھمان نەپسى بىلەن كېلىدۇ.

▲ كۆڭۈلنىڭ كەينىگە كىرگەنسېرى، شۇنچە ھەددىدىن ئاشسەن، ئۇنى تىزگىنلەپ، توغرا يولغا باشلىغانسېرى، شۇنچە قىممىتىڭنى تاپسەن.

▲ ياخشىچاق ئادەمنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقى ۋە پىرىنسىپچانلىقى تۆۋەن بولىدۇ.

▲ نېيىتى دۇرۇس بولمىغان ئادەم ياخشىچاقلىق قىلىشقا ئامراق كېلىدۇ.

▲ ئامىتىڭ كېلىپ بېيىپ كېتىشىڭ مۇمكىن، ئەمما تىرىشمىساڭ، ھۇنەر- ئىلىملىك ئادەم بولۇپ كېتىشىڭ ئەسلا مۇمكىن ئەمەس.

▲ چالا- پۇلا بىلگەنلەر، ئەتراپلىق بىلگەنلەرنىڭ ئالدىدا يورغىلاشقا ئامراق كېلىدۇ.

▲ چىن قەلبتىن بولمىغان ھۆرمەت، ياسالمىلىقتىن باشقىسى ئەمەس.

▲ ھەرقانداق مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتى، ئۇنى ئومۇملاشتۇرۇش ئارقىلىق ئىشقا ئاشىدۇ.

▲ ياخشى ئادەملەر ئادەملەرگىلا ئەمەس، تەبىئەتتىكى ھەممە نەرسىگە ياخشىلىق نەزىرى بىلەن قارايدۇ ھەم ئۇنىڭغا ياخشىلىق قولىنى سۇنىدۇ.

▲ يامان دوست يامان ئىشنىڭ چىرايلىق قىلىپ كۆرسىتىدۇ.

▲ مەسئۇلىيەتسىز ئادەملەرگە بۇيرۇغان ئىشنىڭ قانچە كۆپ بولسا، بۇزۇلغان ئىشنىڭمۇ شۇنچە كۆپ بولىدۇ.

▲ بىلىمنىڭ ئەڭ سادىق، ئەڭ ئىشەنچلىك ھەمراھى دەل تەپەككۇردۇر.

▲ ئەقىللىق ئادەملەر ھېكمەتنىڭ مېغىزىنى چاقىدۇ، نادان ئادەملەر شاكىلىنى پاراسلىتىپ ئەخمەقلەرچە كۆڭلىنى ئاچىدۇ.

▲ نەپسى يامانىنىڭ كۆزى، تارتىنچاقنىڭ يۈزى ئەڭ تېز قىزىرىدۇ.

▲ دۇنيادىكى ئەڭ مەينەت نەرسە، دەل ۋىجدانىڭنى بۇلغىغان نەرسىدۇر.

▲ ئاز سۆزلەش، كۆپ ئىش قىلىش دانالىق جۇملىسىدىكى ئىش.

▲ نادان كاللىغا ھېكمەت تەسىر قىلمايدۇ.

▲ يارامسىز ئادەملەر ئىشنى دىلىدا ئەمەس، تىلىدا قىلىدۇ، تەر تۆكۈپ ئەمەس، گەپ سېتىپ جان ساقلايدۇ.

▲ ئەدەپ ئىزدەش بۇيۇكلۇككە، ئىلىم ئىزدەش يورۇقلۇققا باشلايدۇ.

▲ ئەلنىڭ غېمىنى قىلىدىغانلارنىڭ ئىشلىرى دۇرۇسلۇقتا ئۆتسە، ئۆز نەپسىنىڭ غېمىنى قىلىدىغانلارنىڭ ئىشلىرى بۇزۇقلۇقتا ئۆتىدۇ.

▲ ئۆزۈڭنى بۇلغىماي دېسەڭ، قانائەتنىڭ پېشىنى چىڭ تۇت، چۇنكى، قانائەت نەپسىڭنى يۇيىدىغان سوپۇن.

▲ ئادەملەر ئوتتۇرىسىدىكى مېھر- مۇھەببەت ۋە ئىشەنچنى راستچىللىق باغلاپ تۇرىدۇ.

▲ دەردىڭنىڭ داۋاسىنى ئەقلىڭدىن ئىزدىسەڭ توغرا ھەم تېز تاپالايسەن.

ـــ مۇھەممەدجان ئابدۇغېنى

ئاپتور: كېرىيە ناھىيەلىك خەلق قوراللىق بۆلۈمىدىن.

مۇھەببەت ھەققىدە دۇردانىلەر

▲ مۇھەببەت ـــ قەلب ئېتىزىدا ئېچىلغان چىرايلىق گۈلدۇر.

▲ مۇھەببەت ـــ قەلبتىن ئېيتىلىدىغان مۇقەددەس

ناخشىدۇر.

▲ مۇھەببەت ــ تاڭ سەھەرنىڭ ساباسىدۇر.

▲ مۇھەببەت ــ تولمۇ ئالىي، تولمۇ سىرلىق تۇيغۇدۇر.

مۇھەببەت ــ ئۇ كىشىنى ھاياجانغا سالىدىغان مۇڭلۇق مۇزىكىدۇر.

▲ مۇھەببەت ــ بېغىشلاش، ئۆزىنى ئاتاش، كۆيۈش ۋە سۆيۈشتۇر.

▲ مۇھەببەت ــ ئىنسان ھاياتىنىڭ بىلەي تېشىدۇر.

▲ مۇھەببەت ــ قەلبتىكى قۇياشتۇر.

ھاراق ھەققىدە

▲ ھاراق ــ ھاياجاندىن كۈلدۈرۈپ ۋە يىغلىتىپ جاننى ئالغۇچى ئەزرائىلدۇر.

▲ ھاراق ــ ئۆمۈرنىڭ شېرىن دۈشمىنىدۇر.

ئەقىل ھەققىدە

▲ ئەقىل ــ ھاياتنىڭ نۇرلۇق مەشئىلىدۇر.

▲ ئەقىل ــ بۈيۈكلۈكنىڭ بەلگىسىدۇر.

▲ ئەقىل ــ پاراسەت جەۋھىرىدۇر.

▲ ئەقىل ــ باھاسىز بايلىقتۇر.

▲ ئەقىل ــ ئىنساننى بەختكە باشلىغۇچى پاراۋۇزدۇر.

ھايا ھەققىدە

▲ ھايا ــ دىلنىڭ ۋە تىلنىڭ زىننىتىدۇر.

▲ ھايا ــ ھەرىكەتنىڭ ھەمراھىدۇر.

▲ ھايا ــ ئىنسانىنىڭ ئەخلاق دەرىخىدىكى ئەڭ چىرايلىق بىر مېۋىلىك شاختۇر.

ــ ئوبۇلھاشىم ئەخەت

ئاپتور: قەشقەر شەھىرى مەدەنىيەت يولى پوچتا مەكتەپ ئائىلە قورۇ 30-خەت ساندۇق.

تۇرمۇشتىكى ماقال-تەمسىلەر

▲ ئادەمنىڭ كۆڭلى يورۇق بولسا، يولۇڭمۇ يورۇق بولىدۇ.

▲ نىيىتى ياماں ئادەم نىجاسەت ئىزدىگەن چۈشىنگە ئوخشاش، كىشىلەردىن ئەيىب ئىزدەيدۇ.

▲ يالغانچىنىڭ تىلى ھارغان بىلەن دىلى ھارمايدۇ، ئەمما ئۆمرى ئۇزۇنغا بارمايدۇ.

▲ نومۇسسىز ئادەمنىڭ كۆزى قىزارغان بىلەن يۈزى قىزارمايدۇ.

ــ ئابلىمىت قۇربان

ئاپتور: يېڭىسار ناھىيىلىك ئوتتۇرا مەكتەپتىن.

ھايات چېقىنلىرى

▲ ئۆزىنىڭ بىر ئىنسانلىقىنى بىلىش، ھايات ئىمتىھانىدىكى لاياقەتلىك نومۇر...

▲ ھاياتتىكى ئەڭ يېقىملىق، ئەڭ بەدەلسىز مۇئامىلە سەدىقە ــ سالام-سەھەتتۇر.

▲ قىممەتلىك ئېتىراپ قىلىنىش ئارقىلىق يارىتىلسا، ئىناۋەتلىك ئەمەلىي قىلىنغان پايدىلىق ھەرىكەتنىڭ ئارقىلىق تىكلىنىدۇ.

▲ ساختا، چاكىنا ۋاپادارلىقنىڭ ھەممىسى شەكلى ئۆزگەرگەن ۋابادۇر...

▲ سەبىلەر دىلىغا تەگكەن ساختىلىق ئۇششۇكلىرى كۆچەتلىرىمىزنى مېۋىلەتمەي تۇرۇپلا قۇرتلىشىشقا مەجبۇر قىلىدۇ.

▲ تۆلەنگەن بەدەل ئېچىدە بالا تەربىيەسىگە، بالىنىڭ روھىي تەرەققىياتىغا سالغان بەدەل ــ ئەڭ ئەھمىيەتلىك بەدەلدۇر.

▲ تەمەگەرلىكتىن ئىبارەت يامراس خاراكتېر خورلۇقنى ئېلىپ كەلسە، قانائەتچانلىق، كەڭ قورساقلىق ئالىي ھىممەت ئېلىپ كېلىدۇ.

▲ قەدىر-قىممىتىڭ باشقىلارغا قىلالىغان يارىدىمىڭ ئارقىلىق ئاشسا، ئۆزۈڭنى چۈشىنىشىڭ ئۆزۈڭنىڭ خاتالىقىنى كۆرۈشۈڭ، ھەم ئۆزگەرتىشىڭ ئارقىلىق تېخىمۇ چوڭقۇرلىشىدۇ.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار نامبىرى

▲ گۈل-گىياھ سۈغا تەشنا بولغاندەك، باللار ئائىلىسىدە ئاتا-ئانىسىنىڭ چۈشىنىشىگە، مېھرىگە، سىردىششىغا ئەڭ تەشنا...

— توختىنىياز ئالىم

ئاپتور: بۈگۈر ناھىيەلىك ئوتتۇرا مەكتەپتىن.

تەپەككۇر ھاسلاتلىرى

▲ ئۆي تۈتىدىغان خوتۇن ئۆيىنى ياسايدۇ، ئۆي تۈتمايدىغان خوتۇن ئۆزىنى ياسايدۇ.

▲ نامەردنىڭ سۆزىگە باقما، ئۆزىگە باق.

▲ بېخىل قوشنىڭ سەندىن نەرسە سورىسا بەرگىن، لېكىن سەن ئۇنىڭدىن ھەرگىز بىر نەرسە سورىمىغىن.

— رازاق نىياز

ئاپتور: پىچان ناھىيە پىچان يېزا يېڭىيەر مەكتەپتە ئوقۇتقۇچى.

تەپەككۇر تامچىلىرى

▲ مۇھەببەت ھىجرانغا ئايلانغاندا كۆچ-قۇدرىتىنى، ۋىسالغا ئايلانغاندا لەززىتىنى ناماياں قىلالايدۇ.

▲ پىتنە-پاسات — ۋاقتى كەلگەندە ئۆزلۈكىدىن يوقايدىغان ۋىرۇس.

▲ ئىگىسى يوق ئىش تاشلىنىپ قالىدۇ، ئىگىسى يوق پۇل تالاشتا قالىدۇ.

▲ مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرىدىغىنىمۇ خەلق، تۈگەشتۈرىدىغىنىمۇ خەلق.

▲ كۆتكىنىڭ كۆندە ئەمەس، كۆتۈلمىگەندە كېلىدۇ.

▲ باللىق ئادەم بايلىقنى كۆزلىمەي، باللىرىنىڭ بارلىقنى كۆزلىشى كېرەك.

▲ تارىخنىڭ بۇران-چاپقۇنىنى باشتىن كەچۈرگەن كىشىلا تىنچلىقنى چىن دىلىدىن قوغدايدۇ.

▲ ئاچ كۆز كېلىنچەكلەر چاچ قىستۇچنىڭ قانچە تال كۆزىنىڭ چۈشۈپ قالغىنىنى ئېنىق بىلىدۇ، بىراق، قېيىنئانىسىنىڭ قولىدا قانچە تال قاداق بارلىقىنى بىلمەيدۇ.

▲ يورۇقتا يېقىلغان مەشئەلنىڭ نۇرى كۆرۈنمەي ئىسى كۆرۈنەر.

▲ ئاغىنەڭنىڭ ھارىقىنى ئىچىشىپ بەرسەڭ جېدىلىگە شېرىك بولسەن.

▲ مەكتەپتە ئوقۇيالمىساڭ، مەشرەپتىمۇ ئويۇنيالمايسەن.

▲ كونىغا كۆنگەن يېڭىنى ياراتماس.

▲ بەزىلەر ئۇيقۇدىن بىر كۈندە نەچچە ئويغىنىدۇ، لېكىن، مۇشۇنداق ئۇخلاۋەرسە نادانلىقىدىن مەڭگۈ ئويغانمايدۇ.

▲ مائارىپ سېپىدە مەڭگۈ چاقنايمەن دېسەڭ ئاۋۋال ئۆزۈڭنى شام قىلىپ يېقىن، ئاندىن مول بىلىمىڭ بىلەن غۇبارسىز قەلبلەرگە تاكى تۈگىگىچىلىك ئاق.

▲ ئىشەنچسىز دوستۇڭنىڭ كۆڭۈلۈكىدىن ئۆتكەندە دەسلەپتە ئاۋايلاپ دەسسەپ باق، ئاندىن كۈچەپ سەكرەپ باق، ئەڭ ئاخىرىدا دولقۇنلۇق سۇدەك ئالدىڭغا ئاق.

▲ بالاڭغا مىراس قالدۇرمىساڭ مەيلى، لېكىن ئۇنى نادان قالدۇرما.

— پاشاگۈل تۇرسۇن

ئاپتور: يېڭىشەھەر ناھىيە يامانيار يېزا گەمىساڭ باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇتقۇچى.

تەپەككۇر گۈلزارى

▲ كەمتەرلىك چېكىدىن ئاشقاندا ئەخمىقانىلىككە ئېلىپ بارىدۇ.

▲ سۆيگۈ ئەخمەقنى ئەقىللىق، يامانىنى ياخشى، بەختسىزنى بەختلىك قىلىدۇ.

▲ مىللەتنىڭ مۇھىم بايلىقى — خەلقنىڭ مەنىۋى قىياپىتىدۇر.

▲ سەممىيلىك كىشىنى توغرا يولغا باشلايدۇ، بەتنىيەتلىك بولسا ھاڭغا تاشلايدۇ.

▲ ھەقىقەت ئىنسانلارنىڭ ھاياتلىق يولىدىكى

ئۆچمەس قۇياش، ھەققەتنى تۇسۇيمەن دېيىش خۇددى كۆن نۇرىنى ئېتەك بىلەن ياپماقچى بولغاندەك ئەڭ چوڭ نادانلىق.

▲ ئوغۇل بولساڭ پەزىلەتتە گۈل ئاچقىن، ئەل ۋەتەننىڭ بەختى ئۈچۈن يول ئاچقىن.

▲ ئاغزىڭ ئاستا بولسۇن، پۈت-قولۇڭ ئىتتىك بولسۇن، بەرىكەت تاپسەن.

▲ گاداي بولساڭمۇ پاك بولساڭ، باي بىلەن تەڭ ۋە ئىنسابسىزدىن ئۈستۈن تۇرسەن.

▲ تۇز تارتقىلى بولمايدىغان ئارقان يوق، تۇزەتكىلى بولمايدىغان خاتالىق يوق.

▲ سۇنۇڭ مەنبەسى بولدۇ، دەرەخنىڭ يىلتىزى بولدۇ.

▲ ھۇنەرنىڭ ئالقىنىڭدا تۇتۇۋالما، ئەيىبنىڭ قولتۇقۇڭغا تىقىۋالما.

▲ ياخشى كىتابنى ئاچساڭ ئاۋۋال ئۇمىدكە تولسەن، ئاندىن خۇشاللىقا.

▲ مىڭ دوست كۆپلۈك قىلماس، بىر دۈشمەن ئازلىق قىلماس.

▲ ھاياتىڭ خەلقىڭگە بېغىشلانسا، ئۆلسەڭمۇ ھاياتتەك ياشايسەن.

▲ بىر ئادەم توختاۋسىز ئۇمىدۋارلىقتا ئىنتىلىپ ياشايدىكەن قېرىمايدۇ.

▲ دۇنيانىڭ چوڭ يولى قىستا-قىستاڭ بولىدۇ.

▲ ھاياتتىن تولۇق پايدىلانساڭ، ھاياتىڭنى ئۇزارتالايسەن.

▲ ھاياتىڭ مەقسىتى تەبىئەت بىلەن ماس ھالەتتە ياشاشتىن ئىبارەت.

▲ ئۆزۈڭنى ئەل ئارىسىغا تونۇتقانمۇ ئۆزۈڭ، ئەتراپىڭنى يورۇتقانمۇ ئۆزۈڭ.

ـــ ئىمىن ھاشىم

ئاپتور: تېكەس ناھىيە بازارلىق خەلق ھۆكۈمەتتىن.

▲ ئوقۇتقۇچىنىڭ كىيىمىگە سەپسالماي بىلىمگە سەپسال.

▲ لەۋزىدە تۇرغان دەۋادىن يىراق.

▲ بالىنى كىم بېقىش مۇھىم ئەمەس، قانداق تەربىيەلەش مۇھىم.

▲ قەرزسىز ياشاشنىڭ ئۆزى چوڭ بايلىق.

▲ تەقدىرىڭنىڭ كاجلىقىدىن ئاغرىنماي، ئۆزۈڭنىڭ تەدبىرسىزلىكىڭدىن ئاغرىن.

▲ بىلىملىك پەرزەنت ئالتۇندىن ئەلا.

▲ تىرىشچان ۋاقىتنى يېتىشتۇرەلمەي ئاۋارە، ھۇرۇن ۋاقىتنى ئۆتكۈزەلمەي.

▲ تاماخور كىشى تاج تاقىغان تەقدىردىمۇ، بېشى مۇرىسىدىن ئۈستۈن بولالمايدۇ.

▲ ھەققانىيەت ئەڭ قۇدرەتلىك كۈچ.

▲ ھىممەت مىننەتسىز بولسا، قىممىتى تېخىمۇ ئاشىدۇ.

▲ كېرەكسىز نەرسىلەرنى كېرەكلىك نەرسىلەرگە ئايلاندۇرالىغان كىشى ھەقىقىي قىممەت ياراتقان كىشىدۇر.

▲ توغرا يولغا ماڭمىغانلار، باشقىلارغا توغرا يولنى كۆرسىتىپ بېرەلىشى ناتايىن.

▲ گۈل-گىياھلاردىن ھۆزۈرلىنىشنى بىلگەن ئادەم ئۇنىڭغا سۇ قۇيۇپ، ئوغۇتلاپ پەۋرىش قىلىشنىمۇ بىلىشى كېرەك.

▲ ئېرىشىش بار يەردە چوقۇم يوقتىشمۇ بولىدۇ.

ـــ تۇردى ئاۋۇت ئۆچمەس

ئاپتور: يوپۇرغا ناھىيە تېرىم بازار «ئۇزۇن سەپەر» موتوسكلىت رېمونت قىلىش تەربىيەلەش مەركىزىدە.

بۇ ساندىكى ئەسەرلەرنى تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچىلەر: مۇختار مەخسۇت، ئىمىن ئەخمىدى.